

Plan van aandacht & protocol
Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling
Basisschool de Pieter Bas

Versie 2020-2021

Inhoud

Inleiding.....	3
Visie.....	3
Definities	4
Huiselijk geweld	4
Kindermishandeling	4
Schadelijke traditionele praktijken	5
Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling.....	5
SISA	5
Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	6
Afwegingskader meldcode in ontwikkeling	6
Meldcode bij schadelijke traditionele praktijken	6
Huidige en gewenste situatie binnen KBS Pieter Bas	8
Voorwaarden	8
Implementatie en planning.....	9
Borging.....	9
Bijlage 1: Afwegingskader binnen het onderwijs.....	10
Bijlage 2: Sociale kaart Regio Rotterdam	15
Bijlage 3: Taken aandachtsfunctionarissen binnen de RVKO	17
Bijlage 4: Taken centrale contactpersoon binnen de RVKO	19

Inleiding

Sinds 1 juli 2013 zijn professionals die met kinderen en gezinnen werken verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring of kindermishandeling. In de meldcode staat wie wanneer welke stappen zet bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling.

De Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs (RVKO) heeft meegewerkt aan de 'Handreiking signaleren kindermishandeling en gebruik meldcode en SISA' voor alle Rotterdamse scholen en schoolbesturen. Het doel van deze handreiking is dat alle schoolbesturen een impuls geven aan het signaleren van kindermishandeling en het gebruik van de meldcode en SISA.

In schooljaar 2017-2018, na het verschijnen van de handreiking, is het plan van aandacht & protocol 'Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling' binnen de RVKO herzien. In dit plan van aandacht & protocol is beschreven hoe binnen de RVKO wordt omgegaan met de meldcode.

Visie

Alle kinderen hebben het recht om gezond en veilig op te groeien. Toch hebben in Nederland 119.000 kinderen te maken met kindermishandeling, dit is gemiddeld 1 kind per klas. De omvang van kindermishandeling is in Rotterdam nog groter, met een gemiddelde van 2 mishandelde kinderen per klas.

Kinderen zijn vijf dagen per week op school en hebben intensief contact met de leerkracht. Van leerkrachten wordt verwacht dat ze signaleren, dat ze ontwikkelingen en signalen waarover ze bezorgd zijn vastleggen en dat ze dit tijdig delen met de 'aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling' binnen de school. Leerkrachten, aandachtsfunctionarissen en andere onderwijsprofessionals kunnen een betrouwbare volwassene zijn voor een kind en hem of haar steun bieden, zodat het gevoel van veiligheid van het kind vergroot wordt. De meldcode en SISA ondersteunen onderwijsprofessionals bij het handelen na een vermoeden van kindermishandeling.

De doelstelling van de KBS Pieter Bas is als volgt:

'Alle kinderen die ingrijpende gebeurtenissen meemaken worden op onze school gezien en ondersteund. Waar nodig wordt een signaal afgegeven in SISA en worden stappen uit de meldcode doorlopen.'

In bijlage 2 is een sociale kaart te vinden die een overzicht geeft van organisaties die kunnen ondersteunen bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling in regio Rotterdam.

Definities

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Met huiselijke kring wordt een (ex-)partner, gezinslid, familielid of huisvriend bedoeld. Huisvrienden zijn personen die een vriendschappelijke band onderhouden met het slachtoffer of iemand uit de onmiddellijke omgeving van het slachtoffer en het slachtoffer in de huiselijke sfeer ontmoeten. Er is altijd sprake van een machtsverschil tussen dader en slachtoffer. Bij huiselijk geweld kan het gaan om lichamelijk, psychisch, financieel of seksueel geweld.

Kindermishandeling

De officiële definitie van kindermishandeling is vastgelegd in de Jeugdwet:

'Elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.'

Kindermishandeling komt voor in verschillende vormen. In gezinnen waarin één of meer kinderen worden mishandeld, komen vaak verschillende vormen van mishandeling tegelijk voor. Bij elke vorm van kindermishandeling varieert de ernst van licht tot zeer ernstig. De duur en frequentie van het geweld bepalen mede de ernst van de mishandeling. Het gaat om de volgende vormen van kindermishandeling:

- *Lichamelijke mishandeling*: alle vormen van lichamelijk geweld tegen het kind, zoals slaan, schoppen, bijten, knijpen, krabben, het toebrengen van brandwonden of het kind laten vallen. Bijzondere vormen zijn het shakenbabysyndroom, Münchhausen-by-proxysyndroom en meisjesbesnijdenis.
- *Lichamelijke verwaarlozing*: ouders of opvoeders komen gedurende langere tijd onvoldoende tegemoet aan de lichamelijke basisbehoeften van het kind.
- *Psychische mishandeling*: ouders of andere opvoeders stralen met hun houding en hun gedrag afwijzing en vijandigheid uit tegenover het kind. Ze schelden het kind regelmatig uit of maken het kind opzettelijk bang.
- *Psychische verwaarlozing*: ouders of opvoeders schieten doorlopend tekort in het geven van positieve aandacht aan het kind. Daarmee negeren ze structureel de basale behoeften van het kind aan liefde, warmte, geborgenheid en steun.
- *Seksueel misbruik*: alle seksuele aanrakingen die een volwassene een kind opdringt. Door het lichamelijke of relationele overwicht, de emotionele druk, of door dwang en geweld van de volwassene kan het kind die aanrakingen niet weigeren.
- *Getuige van huiselijk geweld*: kinderen die getuige zijn van geweld in het gezin zien of horen conflicten tussen hun ouders of worden geconfronteerd met de gevolgen, bijvoorbeeld verwondingen bij de ouder of het moeten vluchten van een ouder.
- *Vechtscheiding*: we spreken van vechtscheiding wanneer een echtscheiding gepaard gaat met veel ruzies, waarbij negatieve gevoelens ten aanzien van de ex-partner uitgesproken worden naar de kinderen en er bewuste acties plaatsvinden met de bedoeling de andere partner schade toe te brengen.

Schadelijke traditionele praktijken

Schadelijke traditionele praktijken is een verzamelterm voor vormen van onderdrukking en geweld tegen kinderen (vooral meisjes) en vrouwen die voortkomen uit traditie, cultuur, religie of bijgeloof. Het gaat hierbij om vrouwelijke genitale verminking (meisjes- of vrouwenbesnijdenis), kind huwelijken, huwelijksdwang, huwelijkse gevangenschap, gedwongen achterlating, verborgen vrouwen en eer gerelateerd geweld.

Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling

De aandachtsfunctionaris is een professional die extra deskundigheid heeft op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling, die het thema terugkerend onder de aandacht brengt bij het team en als klankbord en ondersteuner fungeert voor collega's. Hij of zij heeft een coördinerende rol bij de uitvoering van de stappen van de meldcode als er een vermoeden is van huiselijk geweld of kindermishandeling. Alle scholen binnen de RVKO hebben minimaal één aandachtsfunctionaris, vaak is dit de intern begeleider. Zie bijlage 3 voor de taken van de aandachtsfunctionaris.

SISA

Iedere gemeente in Nederland is aangesloten op een verwijsindex. Alle verwijsindexen zijn aan elkaar verbonden via de landelijke verwijsindex (MULTIsignaal). SISA is de regionale verwijsindex voor Rotterdam en 13 omliggende gemeenten. SISA is het Samenwerking Instrument Sluitende Aanpak maar staat ook voor Signaleren en Samenwerken. Het is een (computer)systeem dat inzichtelijk maakt welke professionals betrokken zijn rondom een jeugdige van 0 tot 23 jaar of zijn of haar gezinssysteem. Het is belangrijk dat alle betrokken organisaties dit vroegtijdig van elkaar weten en zo sneller kunnen schakelen en samenwerken. Binnen de regio Rotterdam is afgesproken dat alle organisaties die met kinderen (of volwassenen met kinderen) werken aangesloten zijn op SISA en hun betrokkenheid vroegtijdig signaleren in SISA.

Voor het afgeven van signaal in de verwijsindex geldt een wettelijk meldrecht. Dit meldrecht houdt in dat géén toestemming vereist is voor het afgeven van een signaal in de verwijsindex, wél moeten ouders of verzorgers vooraf geïnformeerd worden over het afgeven van een signaal in de verwijsindex. Als ouders of verzorgers niet (tijdig) geïnformeerd kunnen worden over het signaal in SISA moet dit zorgvuldig worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Bij een vermoeden van kindermishandeling volgen we binnen de Pieter Bas de stappen van de meldcode:

1. We brengen de signalen in kaart bij een vermoeden van kindermishandeling en we geven een signaal af in SISA;
2. We consulteren collega's (o.a. de aandachtsfunctionaris van de school) en nemen eventueel contact op met Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond;
3. We gaan in gesprek met de ouders/verzorgers van het kind;
4. We maken een inschatting van het risico, de aard en de ernst van het geweld;
5. We besluiten om melding te doen bij Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond.

De vijf stappen van de meldcode zijn nader uitgewerkt voor de KBS Pieter Bas en te vinden in het schema op de volgende pagina. Op alle plekken waar de intern begeleider genoemd staat, kan ook de aandachtsfunctionaris van de school ingevuld worden.

Afwegingskader meldcode in ontwikkeling

Momenteel biedt de vijfde stap de ruimte aan professionals om óf het vermoeden te melden bij Veilig Thuis óf zelf hulp te verlenen aan het gezin. Vanaf 1 januari 2019 vindt er een aanscherping plaats, waarbij van professionals wordt verwacht dat zij ernstige situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling altijd melden bij Veilig Thuis. Alle beroepsgroepen zijn dan verplicht om te werken met een afwegingskader (volledige overzicht zie bijlage 1), dat zal helpen bij het wegen of er sprake is van acute of structurele onveiligheid en de noodzaak om bij Veilig Thuis te melden.

Meldcode bij schadelijke traditionele praktijken

De vijf stappen van de meldcode gelden ook bij vermoedens van schadelijke traditionele praktijken. Wel gelden er dan specifieke aandachtspunten bij het volgen van de stappen van de meldcode:

- Raadpleeg altijd een deskundige, omdat het collectieve karakter van deze geweldsvorm om specifieke expertise vraagt;
- Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo mogelijk binnen een uur. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. Neem direct contact op met een aandachtsfunctionaris schadelijke traditionele praktijken bij de politie;
- Voer het gesprek met de ouders pas in stap 5, wanneer de situaties en de risico's van een dergelijk gesprek zijn geïnventariseerd. Voer in ieder geval nooit een gesprek zonder voorafgaand overleg met een deskundige.

	Onderdeel	Wat	Wie	Wanneer
Stap 1: SIGNALEREN	Signaleren	Toepassen signaleringsinstrument leerlingen (feitelijk signaleren)	Leerkracht/IB'er	Dagelijks
		Risicosignalen leerling/ouders inventariseren	Leerkracht/IB'er	Dagelijks
	Rapporteren	Signalen van vermoedens kindermishandeling / huiselijk geweld in ParnasSys beschrijven	Leerkracht/IB'er	Bij risicosignalen
	Signaal SISA	Signaleren in SISA bij risicosignalen (let op: meldrecht)	IB'er/aandachtsfunctionaris	Bij risicosignalen
		SISA signaal toetsen op andere betrokken partijen → meenemen in MDO	Leerkracht/IB'er/aandachtsfunctionaris	Bij risicosignalen
Stap 2: CONSULT	Consultatie	Risicosignalen bespreken in MDO	IB'er/aandachtsfunctionaris	Bij risicosignalen
		Eventueel consulteren bij Veilig Thuis	IB'er/aandachtsfunctionaris	Bij risicosignalen
	Rapporteren	Resultaat MDO in ParnasSys beschrijven	Leerkracht/IB'er	Bij risicosignalen
Stap 3: GESPREK	Gesprek ouders/ verzorgers	Bepalen wie gesprek voert	Leerkracht/IB'er in overleg met directie	Bij risicosignalen
		Voeren van gesprek	Leerkracht/aandachtsfunctionaris of IB'er	Bij risicosignalen
	Rapporteren	Bevindingen gesprek in ParnasSys beschrijven	Leerkracht	Bij risicosignalen
Stap 4: WEGING VAN GEWELD	Taxeren	Risicotaxatie toepassen met informatie uit gesprek ouders en consultatie Veilig Thuis	IB'er i.o.m. leerkracht	Bij bevestiging signalen
		Bepalen of melding wordt gedaan of dat dit via ZAT kan lopen	Directie na overleg met IB'er	Na taxatie
	Rapporteren	Argumentatie en indicatoren taxatie en keuze vastleggen in ParnasSys	Leerkracht/IB'er	Na taxatie
Stap 5: MELDEN	Signaleren	Toepassen signaleringsinstrument leerlingen (feitelijk signaleren)	Leerkracht/IB'er	Na keuze taxatie
	Overleggen	Collega inschakelen voor overleg en eventueel (anoniem) Veilig Thuis	Leerkracht/IB'er/aandachtsfunctionaris	Na keuze taxatie
	Informereren	Ouders informeren over melding	Directie	Na keuze taxatie
	Rapporteren	Melding, afspraken met Veilig Thuis en reactie ouders vastleggen in ParnasSys	Leerkracht/IB'er	Na melding
	Melden	Melding Veilig Thuis	Directie/aandachtsfunctionaris	Na melding
Stap 5: HULP INZETTEN	Rapporteren	Argumenten melding zonder toestemming of medewerking van ouders vastleggen in ParnasSys	Leerkracht/IB'er	Na melding
	Hulp inzetten	Uitkomsten taxatie bespreken in MDO overleg	IB'er	Bij hulp inzetten
		Bepalen welke route wordt gevolgd	MDO	Bij hulp inzetten
	Rapporteren	De gemaakte afspraken met vervolg CJG/SMW of anderen vastleggen in ParnasSys	Leerkracht/IB'er	Bij hulp inzetten

	Informereren en betrekken	Ouders informeren over en betrekken bij de gemaakte afspraken en uitkomsten taxatie	Directie in samenspraak met IB'er	Bij hulp inzetten
VOLGEN	Monitoren	Monitoren op vervolg	Leerkracht/IB'er/Directie	Na melding / hulp inzetten
	Evalueren	Afgeronde trajecten doornemen met ouders	Directie/IB	Bij einde traject

Huidige en gewenste situatie binnen KBS Pieter Bas

Het signaleren van kindermishandeling en het gebruik van de meldcode en SISA is belangrijk op de Pieter Bas. Op de Pieter Bas zijn veel leerlingen die ingrijpende gebeurtenissen meemaken en gezinnen die hierbij hulp krijgen via het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel).

Vanaf schooljaar 2017-2018 is er een start gemaakt om maatregelen te treffen hoe de signalen van kindermishandeling en het gebruik van de meldcode en SISA te gebruiken.

Allereerst zijn er dit schooljaar 2019-2020 twee aandachtsfunctionarissen aangewezen die de training hebben gevolgd om goed in beeld te krijgen wat de stappen zijn en dat er niet zomaar een melding kan worden gedaan. Dit moet weloverwogen gebeuren.

In januari 2020 is er een teamsessie gepland waarin de aandachtsfunctionarissen het team informeren wat het afwegingskader is en welke stappen er moeten worden ondernomen.

Elke leerkracht die werkzaam is op de KBS Pieter Bas heeft een digitale cursus gevolgd bij Augeo.

Het thema kindermishandeling zal jaarlijks terugkeren op de agenda bij de eerste teamsessie van het nieuwe schooljaar, zodat elke leerkracht en nieuwe leerkrachten weten wat te doen en dat het werken met de meldcode bewaakt blijft.

Doel: Alle leerkrachten van de Pieter Bas weten welke stappen er ondernomen moeten worden en bij wie zij, binnen de school, terecht kunnen en hoe zij om moeten gaan met de meldcode.

Voorwaarden

Er zijn meerdere voorwaarden die nodig zijn om het werken met de meldcode te implementeren op de KBS Pieter Bas:

- Medewerkers binnen de KBS Pieter Bas werken volgens de stappen van de meldcode;
- Leerkrachten binnen de KBS Pieter Bas kunnen signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling herkennen en feitelijk vastleggen in ParnasSys. Dit vraagt om bepaalde competenties, zoals kunnen observeren, veranderingen in gedrag waarnemen, gespreksvaardigheden en kennis van de ontwikkeling van kinderen;
- Elke leerkracht heeft een digitale cursus gevolgd via AUGEO over de Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld.
- De aandachtsfunctionaris voert de verschillende taken uit: profileren, informeren en adviseren, motiveren, organiseren, advies vragen en melden, ondersteunen en toezien, vastleggen en documenteren, borgen en evalueren (zie bijlage 3);
- De aandachtsfunctionaris zal de nieuwe medewerkers voorlichten en inwerken met de meldcode.

- Steun vanuit directies: aandachtsfunctionaris op school hebben tijd en ruimte nodig om hun taken uit te kunnen voeren;

Implementatie en planning

Schooljaar 2019-2020	
<u>Wat</u>	<u>Wanneer</u>
Training aandachtsfunctionarissen	Start schooljaar, vier/vijf dagdelen
Cursussen Augeo (nieuwe medewerkers)	Hele schooljaar
Informatie op de RVKO portal	Hele schooljaar
Uitleenkoffers kindermishandeling	Hele schooljaar, op aanvraag
Verdiepingstrainingen - 'Signaleren en bespreekbaar maken van kindermishandeling' - 'Trauma-sensitief lesgeven'	Hele schooljaar, voor nieuwe leerkrachten van de KBS Pieter Bas op basis van inschrijvingen in de professionaliseringsgids 2019-2020 van de Thomas More Academie
Koppeling 'meldcode' parnassys aanmaken	Oktober 2019
Leerkrachten voorlichten over de Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld	Teamsessie 16 januari 2020
Cursussen Augeo	Nieuwe leerkrachten op de KBS Pieter Bas
Wake-up call	Teamsessie september 2020 opfrissen

Borging

Om het werken met de meldcode te borgen, zullen de maatregelen en activiteiten die in schooljaar 2019-2020 gestart zijn continueren in de schooljaren die hierop volgen. Daarnaast dragen de volgende punten bij aan de borging:

- Jaarlijks evalueren van het 'plan van aandacht & protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' binnen de KBS Pieter Bas.
- Tijdens de eerste teamsessie van elk nieuw schooljaar het plan van aandacht op de agenda zetten.
- Verdiepingscursussen voor nieuwe leerkrachten via Augeo.

Bijlage 1: Afwegingskader binnen het onderwijs

Bron: Afwegingskader Meldcode – Onderwijs en Leerplicht / RMC

Onderstaand figuur toont de vijf stappen uit de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ter ondersteuning van de beslissingen is in stappen 4 en 5 een afwegingskader toegevoegd. Er is een 'basisdocument afwegingskader' beschikbaar voor alle beroepsgroepen. Het onderliggende afwegingskader is de uitwerking voor het onderwijs.

In stap 5 worden twee beslissingen genomen: het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en vervolgens het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Het is van belang dat in stap 5 beide beslissingen en in de genoemde volgorde worden genomen. De betrokken persoon in het onderwijs (dit kan de aandachtsfunctionaris zijn) vraagt zich op basis van signalen en het gesprek met ouders af of melden noodzakelijk is aan de hand van de vijf afwegingsvragen op de volgende pagina. Vervolgens besluit deze of het bieden of organiseren van hulp tot de mogelijkheden van zowel de school als de betrokkenen (ouders/verzorgers) behoort. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, moet de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord worden. Melden is niet verplicht en kan ook anoniem.

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus bijvoorbeeld voor de Wetten PO, VO, Leerplichtwet etc. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling
Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.
Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

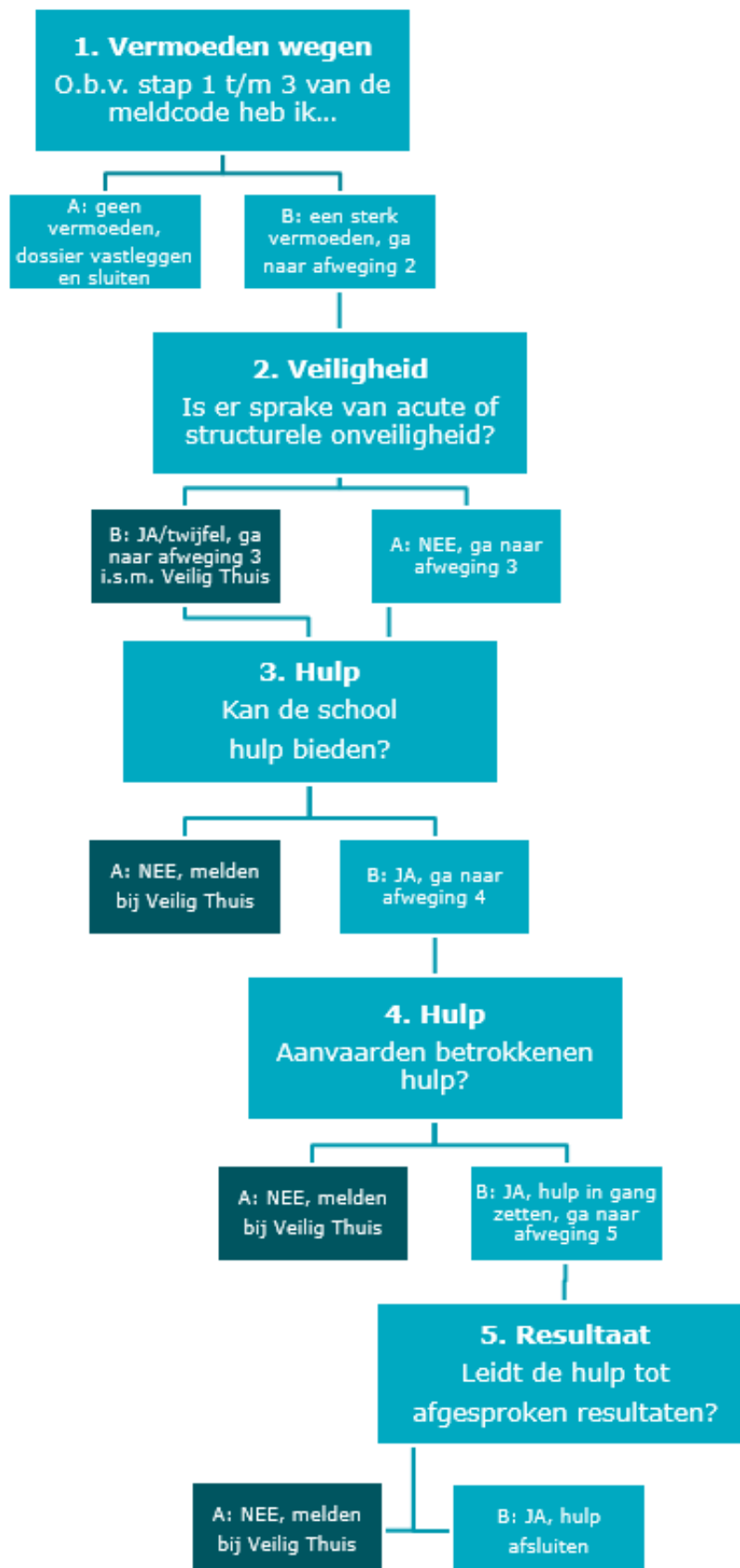
5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen.

Om RVKO-medewerkers te helpen bij het doorlopen van het afwegingskader, is een stroomschema ontwikkeld waarin het afwegingskader duidelijker in beeld wordt gebracht.

Algemene meldnormen (leidende principes t.b.v. afwegingskaders)

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of mogelijke kindermishandeling is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

Meldnorm A	In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
Meldnorm B	In alle ANDERE gevallen waarin de aandachtfunctionaris/leerplichtambtenaar meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Meldnorm C	Als een aandachtfunctionaris/leerplichtambtenaar die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Acute onveiligheid, structurele onveiligheid en disclosure

Acute onveiligheid	
Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft.• (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe.• Poging tot verwuring.• Wapengebruik.• Geweld tijdens de zwangerschap.• (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar.• Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking).• Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel.• Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt.• Vrijheidbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.• Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs.• Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.• een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene• Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken• Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt• etc.

Structurele onveiligheid	
Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige (psychosociale, relationele) problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. • Vergelijkbare situaties met kwetsbare ouderen en een mantelzorg. • Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. • Escalerende vormen van stalking in partnerrelaties. • Minderjarige die geregeld getuige is van huiselijk geweld tussen ouders. • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. • etc.

Disclosure	
Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	<p>Als een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.</p> <p>Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/verzorgers bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, mensenhandel, eerge relateerd geweld en oudermishandeling.</p> <p>Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.</p> <p>Bij de keuze voor wel/niet melden staat de veiligheid van het slachtoffer altijd voorop.</p>

Bijlage 2: Sociale kaart Regio Rotterdam

(Gegevens gecontroleerd in juni 2018)

Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR)

Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond is er voor advies, voor het aannemen en beoordelen van meldingen, voor het zelf plegen van interventies, het doen van onderzoek en/of zorgen dat er hulpverlening wordt ingezet rond huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond werkt in vier gebieden: Noord, Oost, Zuid en Zuid-West.

Paul Krugerstraat 181
3072 GJ Rotterdam
Algemeen tel: 0800-2000 (gratis, dag en nacht)
E-mail: info@veiligthuisrr.nl
Website: www.veiligthuisrr.nl

SISA (Stadsregionaal Instrument Sluitende Aanpak)

SISA is een computersysteem waarin professionals kunnen signaleren dat zij betrokken zijn bij een kind/jongere van 0 tot 23 jaar. Op deze manier kunnen professionals met elkaar afstemmen om de best mogelijke begeleiding te bieden.

Halvemaanpassage 90
3011 PL Rotterdam
Tel: 010 – 498 24 72
E-mail: infosisa@rotterdam.nl
Website: www.sisa.rotterdam.nl

GGD Rotterdam Rijnmond

GGD Rotterdam-Rijnmond bevordert en beschermt de gezondheid van de inwoners in de regio.

Hoofdvestiging GGD Rotterdam-Rijnmond
Schiedamsedijk 95
3011 EN Rotterdam
Tel: 010 - 433 99 66 (algemeen nummer)
Website: www.ggdrotterdamrijnmond.nl

Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)

De Raad voor de Kinderbescherming is een landelijke organisatie die regionaal werkt. Maakt u zich zorgen om een kind? Dan kunt u een melding doen bij Veilig Thuis. Bij een spoedsituatie kunt u rechtstreeks contact opnemen met een locatie van de RvdK.

Lijnbaan 109
3012 EN Rotterdam
Postbus 1983
3000 BZ Rotterdam
Tel.: 010 – 4 43 11 00
E-Mail: rotterdam@rvdk.minvenj.nl
Website: www.kinderbescherming.nl

Politie

Tel: 0900-8844 (geen spoed)

Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond

Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond werkt samen met ouders en het netwerk van het gezin aan een veilige opvoedsituatie, totdat de ouders de zorg weer volledig kunnen overnemen.

Dynamostraat 16
3083 AK Rotterdam
Tel: 010 – 233 00 00
E-mail: info@jbrr.nl
Website: www.jeugdbeschermingrotterdamrijnmond.nl

Kindertelefoon

De Kindertelefoon is er voor alle kinderen en jongeren van 8 tot 18 jaar die in vertrouwen willen praten.

Postbus 1020
3000 BA Rotterdam
Tel: 0800-0432 (gratis) Dagelijks 14.00 – 20.00 uur.
E-mail: rotterdam@kindertelefoon.nl
Website: www.kindertelefoon.nl

Samenwerkingsverbanden

<i>Naam samenwerkingsverband</i>	<i>Participerende scholen</i>	<i>Naam contactpersoon:</i>
PPO Rotterdam	alle Rotterdamse scholen excl. Hoek van Holland en Rozenburg	
RIBA	Dr. Schaepman, Trinoom, Don Bosco en Grote Reis	
Kindkracht	Akkers, Klinker, Maasoever, Mgr. Bekkers, Paus Johannes, Wegwijzer en Rozenhorst	
IJssel en Lek	Contrabas, Vijfster, Montessori Capelle, Octaaf, Pieter Bas en Wingerd	Marleen den Ouden
Lansingerland	Klimophoeve en Oosthoek	
FSPOW	Jozef	

Centrum voor jeugd en gezin Rijnmond (CJG)

CJG Capelle aan den IJssel biedt preventieve jeugdgezondheidszorg en maakt zich sterk om een integraal zorgaanbod in de wijken te kunnen aanbieden voor alle leeftijden. Daarbij werken ze samen met professionals in de jeugdketen.

De Linie 8-12 (1e verdieping)
2905 AX Capelle aan den IJssel
E-mail: info@cjgcapelleaandenijssel.nl
Website: www.cjgcapelleaandenijssel.nl

<i>Naam contactpersoon:</i> Rianne van Kesteren
--

Bijlage 3: Taken aandachtsfunctionarissen binnen de RVKO

De aandachtsfunctionaris is een professional die extra deskundigheid heeft op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling, die het thema terugkerend onder de aandacht brengt bij het schoolteam en als klankbord en ondersteuner fungeert voor collega's. Hij of zij heeft een coördinerende rol bij de uitvoering van de stappen van de meldcode als er een vermoeden is van huiselijk geweld of kindermishandeling. Alle scholen binnen de RVKO hebben minimaal één aandachtsfunctionaris, vaak is dit de intern begeleider. Hieronder staan de taken van de aandachtsfunctionaris beschreven:

Profileren

- Huiselijk geweld en kindermishandeling, de meldcode en de eigen taak als aandachtsfunctionaris onder de aandacht brengen en houden;
- Het onderwerp op de agenda houden.

Informereren en adviseren

- Directie: over meldingen die gedaan worden, het implementeren en borgen van de meldcode, het opstellen van een scholingsplan, het aanstellen van aandachtsfunctionarissen, het pleiten voor voldoende tijd als aandachtsfunctionaris en de communicatie naar ouders toe over de werkwijze van de school;
- Collega's: over de meldcode en over de verantwoordelijkheid, beschikbaarheid en bereikbaarheid van de eigen taak als aandachtsfunctionaris;
- Ouders/verzorgers: over het feit dat de school met de meldcode werkt;
- Ketenpartners: de gegevens van de aandachtsfunctionaris bekend maken.

Motiveren

- Directie: om de nodige stappen te ondernemen voor implementatie van de meldcode en om dit te faciliteren;
- Collega's: werken met de meldcode, advies te vragen aan de aandachtsfunctionaris, volgen van deskundigheidsbevordering en weerstanden om te handelen wegnemen;
- Ouders/verzorgers: tot actie overgaan bij zorgen over een kind.

Organiseren

- Deskundigheidsbevordering voor alle collega's, zodat zij kundig zijn in het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling (opnemen in een scholingsplan);
- Jaarlijkse voorlichting voor nieuwe collega's (met behulp van cursussen van Augeo);
- Zorgen dat collega's makkelijk toegang hebben tot het plan van aandacht & protocol, de interne meldcode en relevante documenten;
- Overleg binnen de school met directie, schoolmaatschappelijk werk en leerkrachten en hieraan deelnemen;
- Overleg met ketenpartners over samenwerkingsafspraken (o.a. informatie-uitwisseling, verantwoordelijkheden, overdracht en terugkoppeling).

Advies vragen en melden

- Advies vragen aan Veilig Thuis, Jeugdbescherming of politie;
- Melding bij Veilig Thuis;
- Zorgdragen voor zorgvuldigheid in het advies vragen en melden bij Veilig Thuis.

Ondersteunen

- Waken over de veiligheid van collega's;
- Waken over de veiligheid van het kind bij het nemen van beslissingen;
- Als vraagbaak functioneren voor collega's over informatie betreffende (de meldcode) huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Toezien op zorgvuldige omgang met privacy van het gezin door collega's;
- Zorgdragen voor risicotaxatie, met eventueel gebruik van een risicotaxatie-instrument.

Vastleggen en documenteren

- Ontwikkelen en implementeren van een plan van aandacht & protocol, met daarin de volgende onderdelen opgenomen: inleiding, visie, huidige situatie, gewenste situatie, voorwaarden, taken van de aandachtsfunctionaris, planning en borging;
- Vastleggen wie welke verantwoordelijkheden draagt en wie welke taken heeft bij het hanteren van de meldcode en het werken volgens het plan van aandacht & protocol;
- Toezien op zorgvuldige en objectieve dossiervorming en vastlegging door collega's bij vermoedens en signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Registreren van het gebruik van de meldcode en meldingen bij Veilig Thuis;
- Signalen afgeven in SISA;
- Vastleggen en onderhouden van samenwerkingsafspraken met ketenpartners over informatie-uitwisseling, verantwoordelijkheden, overdracht en terugkoppeling;
- In een actuele sociale kaart ketenpartners en hun contactpersonen in beeld brengen en bijhouden;
- Bewaren van documentatie.

Borgen en evalueren

- Zorgdragen dat de meldcode binnen de school gehanteerd en geborgd wordt;
- Jaarlijks evalueren en bijstellen van de meldcode en het plan van aandacht & protocol op actualiteit en bruikbaarheid;
- De genomen stappen per casus evalueren met betrokkenen;
- Borgen van de eigen deskundigheidsbevordering (stappen van de meldcode, herkennen van signalen en voeren van gesprekken) door het volgen van trainingen, het deelnemen aan intervisie en het bijwonen van bijeenkomsten.

Bijlage 4: Taken centrale contactpersoon binnen de RVKO

De centrale contactpersoon van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van de RVKO...

- Is bekend met de positie van de meldcode binnen de kwaliteitscyclus op bestuurlijk niveau;
- Is binnen het schoolbestuur het aanspreekpunt voor vragen van directieleden, aandachtsfunctionarissen, de gemeente en omringende organisaties;
- Houdt namens het bestuur naar buiten (gemeente, overige besturen en omringende organisaties) en naar binnen (beleidsmatig en naar de eigen scholen) het thema onder de aandacht;
- Is verantwoordelijk voor het delen van kennis over de meldcode met de scholen en aandachtsfunctionarissen;
- Houdt zicht op en stimuleert het structureel agenderen van de meldcode op de directievergaderingen en IB-dagen;
- Houdt zicht op de verdeling van de aandachtsfunctionarissen over de scholen;
- Neemt deel aan de stedelijke bestuurlijke werkgroep 'meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling';
- Actualiseert jaarlijks het plan van aandacht & protocol met betrekking tot de meldcode op bestuurlijk niveau.